

การเตรียมความพร้อมเกษียณอายุการทำงาน
ของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นุรอัสม่า เต็ง* เพื่อนใจ รัตตากร*

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามการเตรียมความพร้อมเกษียณอายุการทำงาน 30 ข้อ ศึกษาในพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนจำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และคิดค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่าพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในระดับสูงจำนวน 10 คน (ร้อยละ 33.33) ในระดับปานกลางจำนวน 18 คน (ร้อยละ 60.00) ในระดับต่ำจำนวน 2 คน (ร้อยละ 6.67)

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อมเกษียณอายุการทำงาน

*ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Abstract

The purpose of this study was to explore the retirement preparation of the train drivers of Chiang Mai University by using 30-item questionnaire. The data were analyzed by frequency distribution and percentage. The results showed that 10 participant (33.33%) had a high level of retirement preparation, 18 participant (60.00%) had a moderate level of pre-retirement preparation, 2 participant (6.67%) had a low-level pre-retirement preparation.

Keyword: pre-retirement preparation

บทนำ

การเกษียณหรือการออกจากงาน (retirement) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ผู้สูงอายุต้องเผชิญ ซึ่งการใช้ชีวิตภายหลังการเกษียณอายุนั้น ผู้สูงอายุจะไม่มีปัญหาเกิดขึ้นหากมีการวางแผนชีวิตบั้นปลายตนเองไว้ โดยการเตรียมพร้อมด้านเศรษฐกิจ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสังคม ด้านร่างกายและด้านจิตใจ สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตลอดจนสามารถช่วยเหลือตนเองได้จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ดังนั้น การเตรียมตัวก่อนการเกษียณ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลที่จะเกษียณอายุการทำงาน สามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตภายหลังการเกษียณอายุอย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี (ไกรสร ดอนโครก, 2550)

ในปี พ.ศ. 2563 นับว่าประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุมาโดยสมบูรณ์แล้วซึ่งการเป็นสังคมสูงวัยของประเทศไทยส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศจากจำนวนกำลังแรงงานที่ลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ภาครัฐได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของผู้สูงอายุและมีความพยายามเพิ่มบทบาทให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการมีงานทำและยกระดับการมีคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุกับทุกภาคส่วน โดยการตราพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ฉบับที่ 639 พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีสิทธินำรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สูงอายุ มากเกินภาษีเงินได้ โดยสามารถหักรายจ่ายเป็น 2 เท่า ในการจ้างผู้สูงอายุเข้ามาทำงานในสถานประกอบการของตนและผู้สูงอายุต้องมีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งจากผลการศึกษาของ ชลธิดา อัครนิรันดร์ (2563) พบว่ารูปแบบการจ้างงานของผู้สูงอายุในภาคเอกชนไทย มี 2 รูปแบบ คือการจ้างงานแบบต่อเนื่องหลังจากครบอายุเกษียณที่อายุ 55 ปี และการจ้างงานแบบการจ้างงานใหม่สำหรับกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นการจ้างงานในลักษณะที่ไม่จำกัดวุฒิการศึกษาแต่จะพิจารณาที่สุขภาพ ความสามารถในการทำงานและประสบการณ์ของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานประกันสังคมที่ได้มีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อขยายอายุให้ผู้ประกันตนที่เป็นแรงงานอิสระหรือผู้ประกอบการอิสระ จากเดิมที่กำหนดให้อายุไม่เกิน 60 ปี เปลี่ยนเป็น 65 ปีบริบูรณ์ สามารถขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 8 โดยกฎหมายซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการตามแผนแม่บทยุทธศาสตร์แห่งชาติที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุยังสามารถทำงานได้

พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คือพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วย บุคลากรที่มีช่วงอายุ 27-60 ปี ให้การบริการด้วยการขับรถไฟฟ้าสีม่วงภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ฝั่งพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมถึงฝั่งพื้นที่สวนดอกและพื้นที่แม่เหียะ ให้บริการทุกวันไม่เว้นวันหยุด โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้จ้างบริษัทเอกชนเข้ามาบริหารจัดการเป็นผู้ให้บริการขนส่งของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งระบบ ซึ่งพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีช่วงอายุตั้งแต่ 27 ปีจนถึง 60 ปี ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าทางบริษัทเอกชนดังกล่าวยังมีการจ้างบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (20-39 ปี) จนถึงช่วงวัยกลางคน (40-60 ปี) ซึ่งการบริการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนนั้น จะให้บริการทุกวันไม่เว้นวันหยุด โดยมีจำนวนรถให้บริการทั้งหมด 36 คัน ลักษณะการทำงานของพนักงานขับรถจะมีการสลับวอร์หน้าที่ในการขับรถเป็นรายสัปดาห์ตามในแต่ละสายซึ่งพนักงานทุกคนจะมีโอกาสในการขับรถไปในพื้นที่ต่าง ๆ ขึ้นกับตารางของแต่ละคนที่จะได้รับ เวลาปกติในการทำงานคือ 07:00 – 16:00 น.

ทำงานวันละ 8 ชั่วโมง แต่จะมีการกำหนดให้แต่ละคนได้ทำงานนอกเวลาเพื่อเสริมรายได้ซึ่งจะกำหนดให้มีการทำงานเพิ่มเป็น 4 ชั่วโมง 5 ชั่วโมงและ 6 ชั่วโมงตามพื้นที่ที่เปิดให้บริการ การจ้างงานพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นการจ้างงานของบริษัทเอกชนมาดูแลจัดการทั้งระบบโดยมีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นผู้ว่าจ้างบริษัทเอกชนในการดูแลจัดการ โดยการจ้างงานมีพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งหมดเป็นเพศชายและเพศหญิงรวม 36 คน ช่วงอายุตั้งแต่อายุ 27-60 ปี โดยให้อัตราเงินจ้างเป็นรายเดือนที่เฉลี่ยในแต่ละวันตกคนละ 320 บาท ไม่รวมทำงานนอกเวลาและทำงานในวันเสาร์-อาทิตย์

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะนักศึกษากิจการรบบบำบัดจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเตรียมความพร้อมเกษียณอายุการทำงาน of พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบการเตรียมความพร้อมของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการให้คำแนะนำแก่บุคคลในการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงาน of พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิธีการศึกษา

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงาน of พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุ 27-60 ปี จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ระดับการศึกษา ช่วงเวลาในการทำงาน รายได้ต่อเดือน ความสมดุลของรายได้ ระยะเวลาทำงานกับหน่วยงาน ภาวะสุขภาพ การวางแผนเตรียมตัวเพื่อเกษียณอายุ

ส่วนที่ 2 การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงาน ซึ่งนำมาจากแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานของทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ (2555) ที่ผ่านการทดสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และได้ทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) จำนวน 30 ราย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .9144

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. งานวิจัยนี้เริ่มดำเนินการภายหลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้ประกาศประชาสัมพันธ์การวิจัย ณ อาคารจอตลอดบริการขนส่งมวลชนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเมื่อมีอาสาสมัครสนใจเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการแนะนำตนเอง บอกวัตถุประสงค์ของการวิจัย อธิบายขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ รวมถึงการแจ้งพิทักษ์สิทธิเข้าร่วมงานวิจัยโดยสมัครใจ โดยสามารถถอนตัวจากงานวิจัยได้ทุกเมื่อที่ต้องการและข้อมูลส่วนตัวของอาสาสมัครจะถูกเก็บเป็นความลับ ซึ่งผลการวิจัยจะถูกนำเสนอเป็นภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น เมื่ออาสาสมัครยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย ผู้วิจัยได้ให้ลงนามเป็นลายลักษณ์อักษรในเอกสารและเมื่องานวิจัยเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วข้อมูลทั้งหมดของอาสาสมัครจะถูกทำลายทิ้งตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ
2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเริ่มต้นจากการแนะนำตัว บอกชื่อเรื่องการวิจัย วัตถุประสงค์ และอธิบายรายละเอียดของการทำแบบสอบถามแก่พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน จากนั้นให้พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลาในการตอบประมาณ 15 นาที
3. หลังจากที่พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กรอกข้อมูลในแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจนครบถ้วน
4. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ สรุปผล และเขียนรายงานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistic) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงาน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากพนักงานที่มีอายุ 27-60 ปี จำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเข้าไปพบพนักงานขับรถไฟฟ้าในตอนที่อยู่ห่างจากการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอผลการศึกษาเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	30	100
- หญิง	0	0.00
อายุ		
- 20-29 ปี	4	13.33
- 30-39 ปี	8	26.67
- 40-49 ปี	9	30.00
- 50-60 ปี	9	30.00
อายุต่ำสุด คือ 27 ปี และอายุสูงสุด คือ 60 ปี อายุเฉลี่ย 44.03 ± 10.19 ปี		
สถานภาพสมรส		
- โสด	13	43.34
- สมรส	15	50.00
- หม้าย	1	3.33
- หย่า	1	3.33
ศาสนา		
- พุทธ	27	90.00
- อิสลาม	0	0.00
- คริสต์	3	10.00
ระดับการศึกษา		
- ระดับประถมศึกษา	0	0.00
- ระดับมัธยมศึกษา	17	56.67
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	13.33
- ระดับปริญญาตรี	3	10.00
- อื่น ๆ เช่น การศึกษานอกโรงเรียน, ปวส, ป.กศ.สูง	6	20.00

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
- น้อยกว่า 15,000 บาท	25	83.33
- 15,001-20,000 บาท	5	16.67
- 20,001-25,000 บาท	0	0.00
ความสมดุลของรายได้		
- รายรับน้อยกว่ารายจ่าย	12	40.00
- รายรับพอดีกับรายจ่าย	17	56.67
- รายรับมากกว่ารายจ่าย	1	3.33
ระยะเวลาทำงานกับหน่วยงาน		
- ตั้งแต่ 1 เดือน – 11 เดือน	4	13.33
- ตั้งแต่ 1 ปี – 5 ปี	18	60.00
- ตั้งแต่ 5 ปี – 10 ปี	5	16.67
- ตั้งแต่ 10 ปี – 15 ปี	3	10.00
ภาวะสุขภาพ		
- ไม่มีโรคประจำตัว	21	70.00
- *มีโรคประจำตัว	9	30.00
โรคความดันโลหิตสูง	5	15.00
โรคกระเพาะอาหาร	1	3.00
โรคไทรอยด์เป็นพิษ	1	3.00
โรคหัวใจ	1	3.00
โรคเก๊าท์	1	3.00
โรคต่อมลูกหมากโต	1	3.00
ท่านมีการวางแผนการเตรียมตัวเกษียณอายุการทำงานหรือไม่		
- มี	12	40.00
- ไม่มี	18	60.00

จากตารางที่ 1 พบว่า พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมด มีอายุน้อยที่สุดคือ 27 ปีและมีอายุสูงสุดคือ 60 ปี มีอายุเฉลี่ย 40.03 ± 10.19 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสจำนวน 15 คน (ร้อยละ 50.00) และนับถือศาสนาพุทธจำนวน 27 คน (ร้อยละ 90.00) พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 17 คน (ร้อยละ 56.67) และมีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ที่ระดับน้อยกว่า 15,000 บาท จำนวน 25 คน (ร้อยละ 83.33) จำนวน 17 คนมีรายรับพอดีกับรายจ่าย (ร้อยละ 56.67) และพบว่าส่วนใหญ่ทำงานกับหน่วยงานตั้งแต่ 1 ปี - 5 ปี จำนวน 18 คน (ร้อยละ 60.00) และพบว่าพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัวจำนวน 21 คน (ร้อยละ 70.00) นอกจากนี้ ยังพบว่าพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ไม่มีการวางแผนสำหรับการเกษียณจากการทำงานจำนวน 18 คน (ร้อยละ 60.00) สำหรับช่วงเวลาในการทำงาน พนักงานขับรถมีการทำงานแบบที่วนกันไปในแต่ละสัปดาห์ ดังนั้นจึงมีการหมุนเวียนเวลาในการทำงาน 3 เวลา คือ 07:00-20:00 น. , 07:00-21:00 น. , 07:00-22:00 น.

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของระดับของการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระดับของการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (30 – 70 คะแนน)	2	6.67
ระดับปานกลาง (71 – 110 คะแนน)	18	60.00
ระดับสูง (111 - 150 คะแนน)	10	33.33
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง (71 – 110 คะแนน) จำนวน 18 คน (ร้อยละ 60.00) รองลงมา พบว่าพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานอยู่ในระดับสูง (111 - 150 คะแนน) จำนวน 10 คน (ร้อยละ 33.33) และพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานอยู่ในระดับต่ำ (30 – 70 คะแนน) มีจำนวน 2 คน (ร้อยละ 6.67)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับของการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานของพนักงาน
ขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ระดับสูง จำนวน (ร้อยละ)	ระดับปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	ระดับต่ำ จำนวน (ร้อยละ)
20-29 ปี	1 (3.33)	3 (10.00)	0 (0.00)
30-39 ปี	2 (6.67)	6 (20.00)	0 (0.00)
40-49 ปี	1 (3.33)	6 (20.00)	2 (6.67)
50-60 ปี	6 (20.00)	3 (10.00)	0 (0.00)

จากตารางที่ 3 พบว่าเมื่อลองพิจารณาตามช่วงอายุ พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุ 50-60 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 20.00) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานในระดับสูง พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุ 40-49 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 20.00) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานในระดับปานกลาง และพบว่าพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุ 30-39 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 20.00) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานในระดับปานกลาง และพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุ 20-29 ปี จำนวน 3 คน (ร้อยละ 10.00) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานในระดับปานกลาง

บทวิจารณ์

จากการศึกษาการเตรียมความพร้อมเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอายุ 27-60 ปี โดยใช้แบบสอบถามการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงาน ซึ่งนำมาจากแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานของทยณัฐ ชวนไชยสิทธิ์ (2555) มาใช้ในพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอายุ 27-60 ปี จำนวน 30 คน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสามารถอธิบายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งต่อไปนี้

ระดับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 30 คน (ตารางที่ 2) พบว่า โดยส่วนใหญ่จำนวน 18 คน (ร้อยละ 60.00) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะเมื่อพิจารณาถึงระดับช่วงอายุของการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานตามระดับช่วงอายุ พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงอาจทำให้ระดับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับระดับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ตารางที่ 3) เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า ช่วงอายุ 50-60 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 20.00) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อบุคคลอายุมากขึ้นจะมีการตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงมีการคิดวางแผน เตรียมตัว และลำดับความสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดทางกิจกรรมบำบัดตามแบบจำลองการดำเนินชีวิตของมนุษย์ (model of human occupation) (Keilhofner และคณะ, 1980 อ้างใน เทียม, 2562) ที่มองว่ามนุษย์เสมือนเป็นระบบเปิด แสดงถึงความสามารถในการกระทำของมนุษย์ เป็นการกระทำใด ๆ ที่บุคคลทำอย่างมีเป้าหมายหากบุคคลมองถึงตนเองในการได้รับการเกษียณอายุการทำงาน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงทางด้านการเงินและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง สำหรับพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีช่วงอายุ 40-49 ปี, 30-39 ปี, และ 20-29 ปี มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงานในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบุคคลที่อยู่ใน 3 กลุ่มนี้ยังเป็นช่วงอายุน้อย จึงอาจยังไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทยณัฐ ชวนไชยสิทธิ์ (2555) ที่มีการศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรีจำนวน 450 คน โดยแบ่งช่วงอายุ 3 ช่วง คือ อายุน้อย (อายุไม่เกิน 40 ปี) อายุปานกลาง (อายุ 41-50 ปี) และอายุมาก (อายุ 51 ปีขึ้นไป) ซึ่งผลการวิจัยพบว่าช่วงอายุใกล้เกษียณมีคะแนนเฉลี่ยการเตรียมความพร้อมเกษียณอายุในระดับสูง

ในการศึกษการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดการอบรมสำหรับบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยกลางคนรวมไปถึงบุคคลทุกช่วงวัยที่สนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทาง

ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุต่อไป สำหรับข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งนี้ในฐานะผู้วิจัยได้ทำการแนะนำวิธีในการเตรียมความพร้อมเกษียณอายุในด้านต่าง ๆ ให้กับพนักงานผ่านแผ่นพับความรู้ที่สามารถสแกนและบันทึกอ่านได้ทุกเวลา

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมเกษียณอายุของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอายุ 27-60 ปี จำนวน 30 คน โดยใช้แบบสอบถามการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงาน ซึ่งนำมาจากแบบสอบถามการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงานของ ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ (2555) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงาน ของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากผลการศึกษาระดับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 30 คน (ตารางที่ 2) พบว่า โดยส่วนใหญ่จำนวน 18 คน (ร้อยละ 60.00) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา พบว่าพนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 10 คน (ร้อยละ 33.33) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานอยู่ในระดับสูง และ พนักงานขับรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 6.67) มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุการทำงานอยู่ในระดับต่ำ

เอกสารอ้างอิง

1. กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2563). ยุทธศาสตร์กรมกิจการผู้สูงอายุ พ.ศ. 2560-2565 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2563. สืบค้น 24 ตุลาคม 2563, จาก http://www.dop.go.th/download/laws/th1601447155-817_0.pdf
2. ทฤษฎี ขวัญไชยสิทธิ์. (2555). รูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุงาน กรณีศึกษาครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดนนทบุรี (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้น 29 กรกฎาคม 2563, จาก <https://dric.nrct.go.th/Search/ShowFulltext/2/250786?fbclid>
3. เทียม ศรีคำจักษ์. (2562). เอกสารประกอบการสอนวิชา 513283 กิจกรรมบำบัดพื้นฐานด้านสุขภาพจิตและจิตเวช. เชียงใหม่: ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
4. ธาดา วิมลวัตรเทวี. (2543). การเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุทำงานของบุคลากรสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ. รายงานการวิจัย, ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.
5. วันเพ็ญ ปั่นจาด. (2561). ปัจจัยที่มีผลกับการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุตามหลักอิทธิบาท 4 ของข้าราชการครูโรงเรียนกุนนที่รุทธารามวิทยาคม เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
6. ไกรสร ดอนโศรก. (2550). การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุการทำงานของบุคลากรคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ภาควิชาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (กิจกรรมบำบัด) คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่, 2550
7. Leedy, J.J. and Wynbrandt, J. (1987). *Executive Retirement Management*. New York: Facts on File Publications.